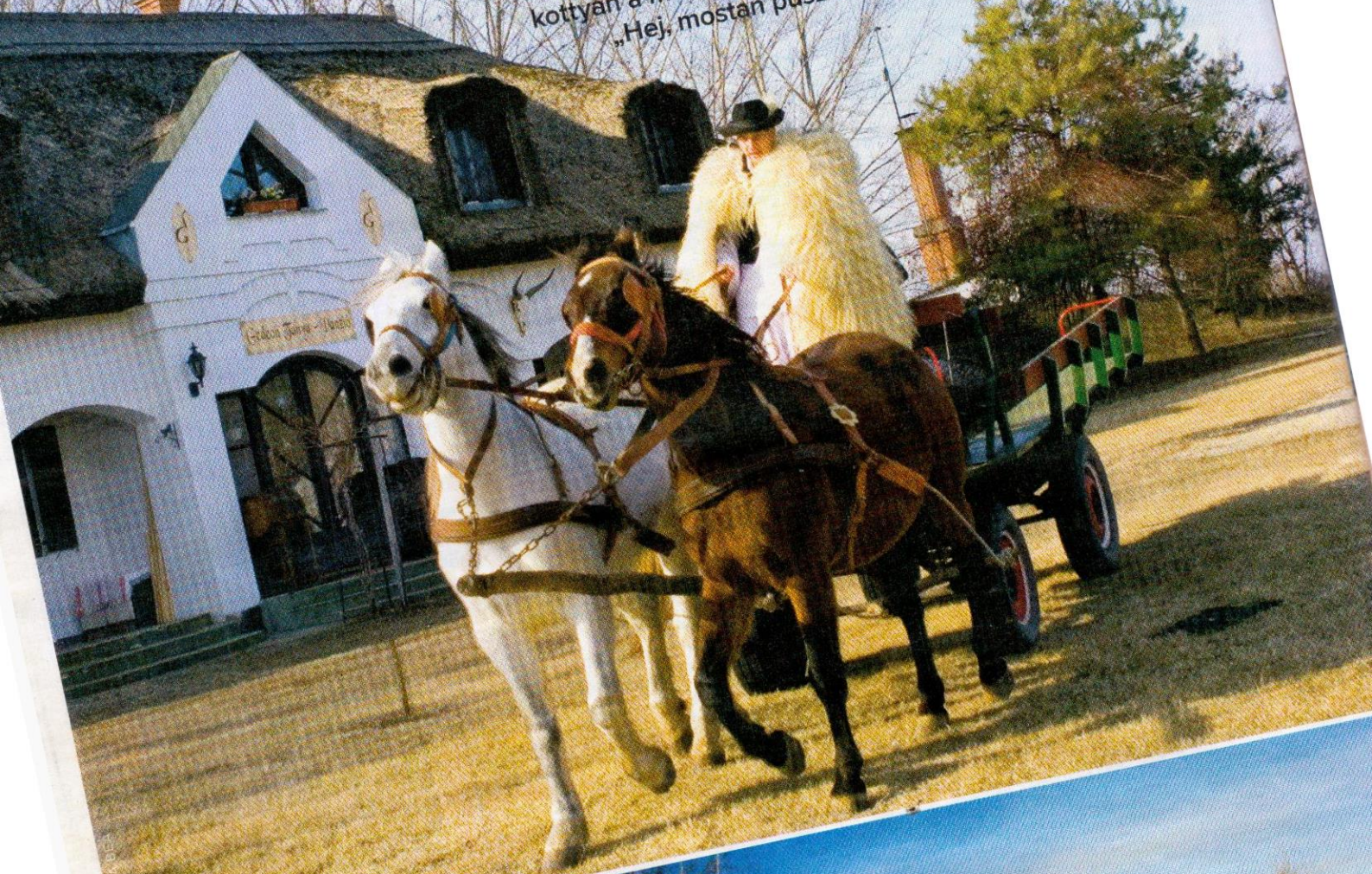

A puszta, télen

Bugaci betyárok nyomában

Sehol egy lélek, csak a fagyos tarlón szobrozó szürkemarkahák bámulnak ránk, kormos fekete szemükkel. Nekik meg se kottyan a mínusz 15 fok, nekem még a fogam is fázott.
„Hej, mostan puszta ám igazán a puszta!”

HÍRESSÉGEK A CSÁRDÁBAN

Petőfit megihlette, Móricz Zsigmond „megfényezte”, aki látta, mind „mögyszerette” a kerek világon párja nincs kerek pusztát. Ahol egy ültő helyünköl gyönyörködhetünk a napkeltében és a napnyugtában. Először világhírű tudósunk, Herman Ottó hívta fel rá a figyelmet. A híres bugaci Karikás Csárdában sok híresség megfordult – tudtuk meg tulajdonosától, Kovács Zoltántól. Áprilisban indul az idegenforgalmi szezon, kezdődnek a lovasbemutatók, szállást is lehet foglalni az üdülőtanyákban.

LOVAS SZÁNON A PUSZTÁBAN

Gedeon Zsoltnak szívügye a bugaciság megszerettetése, szerinte a puszta önmagában is megérdemli, hogy bevegység a hungarikumok közé, de ráférne egy kis újítás a lovas kunsztokra, az épületekre, az ünnepi vásárookra. Jelenleg átlagosan néhány óra csupán a pusztára látogatók tartózkodási ideje, ez nem maradhat így. Meg kellene ráznia magát a környéknek – véli. Vannak ötletei, de a pénzügyi áthidalhatatlan. Így is majdnem ráment inge-gatyája több újítására. Ami nagyon bevált, az a hagyományörző, tanyasi dísznővágás turisztikai programja. Most a havazástól várják, hogy életet leheljen a holt szezonba. Felejthetetlen élmény a forralt boros lovas szánózás a fehérbe öltözött pusztában. Már születnek a rackabárányok, húsvétkor simogathatják a kis barikat, nyuszikat, csikókat a gyerekek. A tavaszi szelek felébresztik téli álmából a tájat, enyhülést hoznak és remélhetően sok vendéget az árvalányhajas, madárdalos, lódobogástól hangos pusztába.

gy darabja a végtelennek. Nincs határa a térnek, múlása az időnek, orlátja nyugalomnak, csendnek. „Mint befagyott tenger, olyan a sík határ!” jutnak eszembe ismét *Petőfi Sándor* sorai.

Álomvilág, de a gyomrom prózai követelésekkel áll elő: együnk már valamit. Igen, de hol? Holszezon van, bezártak a csárdák.

Gedeon Tanya, a vándorok menedéke

Bugac mellett rákanyarodunk a Görbeszéki Dűlőre. Itt már táblák vezetnek Bugaci Puszta egyetlen, egész évben látogatható ökoturisztikai nyájához. Budapestről egyórányi autózásra egy kis oázis, amely egyesíti magában a hamisítatlan pusztai életforma hagyományait és a városias komfortot. Az udvaron tyúkok kapirgálnak, az ólakban angalicák rőfögnek, a karámban rackabirkák, minden állat őshonos, a türkemarháktól a magyar lovakig. Bent barátságos szobák, beszélgetésre, prozgatásra alkalmas zugok. *Gedeon Zsoltot*, a házigazdát nemrég kitüntették ki Pro Turismo Díjjal, kimagasló idegenforgalmi munkásságáért. Mesenyájával együtt itt is élnek a tanyán, ezért lehet bármikor bekopogtatni hozzájuk.

Ködmönt kapott Gavallér Jóska

Betyárnézőbe jöttünk, hol vannak? – kérdezzük tőlük. Hiszen Bugactól választhatatlan a lovas betyárok legendája. A betyároktól erednek lovasbemutatók kedvelt mutatói: a karikás ostor pattogatása, a vak lefektetése és a betyárbecsület íratlan szabálya: saját gazdájuktól nyanis sosem loptak lovat. Bugacpusztán minden tanyabokornak volt saját betyárja. Az itteni Gavallér Jóska, a pusztai Rómeója, aki itt áldozta életét szerelméért. Lovat lopott, hogy annak árából a kecskeméti vásáron ködmönt vásároljon a babájának, *Dobos Marcsának*. Ám elfogták és lakasztották tetteért.

Egyszexibb a suba

Ép szál legény érkezik, földig érő fekete-fehér rackasubában, fején kék csikóskalap, a pusztai lovasainak sombreroja. *Fehér Attila* igazi pusztai ember, itt nőtt fel, ért az állatokhoz, foglalkozása csikós. Télen ellátja a szágót, szezonban turistákat lovagoltat, időnként beugrik betyárnak. Még a pásztorok viseltek ilyen subát: nyáron szőrrel kifelé fordítva, télen befordítva melegített. Nagy érték volt, egy csikót adtak érte, most egy olcsóbb autóra futná az árából, de nincs az a pénz, amiért megválna tőle. Szerelmeseknek kimondottan szexis ruhadarab: a kasszafűtő hidegben élvezettel lehet összebújni alatta.

KEMENCÉBEN SÜL A RÉTES

Hogyan csinált Bugacnak reklámozni nyolcvan évvel ezelőtt Kecskemét városa? Megkocsikázott egy csomó szakembert, újságírókat, utána pedig olyan gulyáslevest tált nekik, hogy: *annak színéhez képest a bika vére hamuszínű lötyty, utána nyárson sült csirkét, hozzá felséges, ízes, gyümölcs ízű szikrai bort kaptak, amitől kinyílt a szívekben a jókedv* – szól a korabeli cikk.

A vendéglátásra ma sem lehet panasz a homokvidék tanyacsárdáiban. Gedeonék például gyűjtik a több százéves recepteket, házi sajttal, kemencében sült rétesrel, hátszegi túros palacsintával kínálják vendégeiket. Pusztai-tanyai specialitás a rezgős pite, saját türkemarhájukból, házi csipetkével készült gulyásuk után pedig *Petőfi* is megnyálná a szája szélét.

Vadas Zsuzsa